

Mål

Efter gennemgang af dette program skal du, i den efterfølgende slutttest på 8 spørgsmål, kunne finde hovedverdeshjørnerne ved hjælp af solen, landsbykirker og naturlige orienteringsmidler.

Max point er 15 og tilfredsstillende resultat i slutttesten er 12 point.

Refence

FFE 1, kapitel 3.

Hjælpemidler

Blyant.

Klokkeslet.

Alle klokkeslet som er angivet i programmet er dansk almindelig vintertid. (Alfa-tid).

Instruktion

1. Læs omhyggeligt oplysningerne på en side og følg de givne instruktioner.
2. Besvar derefter eventuelle spørgsmål eller opgaver på samme side.
3. Blad om på den næste side og sammenlign dit svar med det rigtige svar.
4. Er dit svar rigtigt, kan du straks gå videre i programmet.

5. Er dit svar forkert, skal du blade tilbage og læse oplysningen igen.
6. Hvis du derefter ikke kan løse opgaven, skal du få instruktøren til at hjælpe dig med at løse opgaven.

Enhver soldat skal kunne orientere sig ved hjælp af hovedverdeshjørnerne.

Hovedverdeshjørnerne kan du om dagen finde ved hjælp af:

- **Solen.**

- **Landsbykirker.**

- **Fritstående træer.**

- **Træers kroner.**

- **Mos.**

- **Myretuer.**

- **Morgenrøde.**

- **Aftenrøde.**

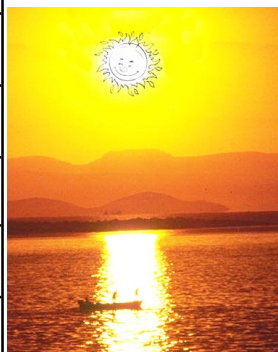
Solen

Det er en naturlig forudsætning, at solen er fremme, og du ved, hvad klokken er.

I skemaet herunder kan du se, i hvilket verdenshjørne solen står på et bestemt tidspunkt.

I parentes er angivet forkortelsen for verdenshjørnet.

Når klokken er :	Står solen i :
0300	NORDØST (NE)
0600	ØST (E)
0900	SYDØST (SE)
1200	SYD (S)
1500	SYDVEST (SV)
1800	VEST (V)
2100	NORDVEST (NV)
2400	NORD (N)

Opgave 1.

Se svaret på side 6.

Kan du bestemme verdenshjørnerne ved hjælp af solen i tåge og regn eller mørke ?

Svar: _____

Opgave 2.

Svar til opgave 1.

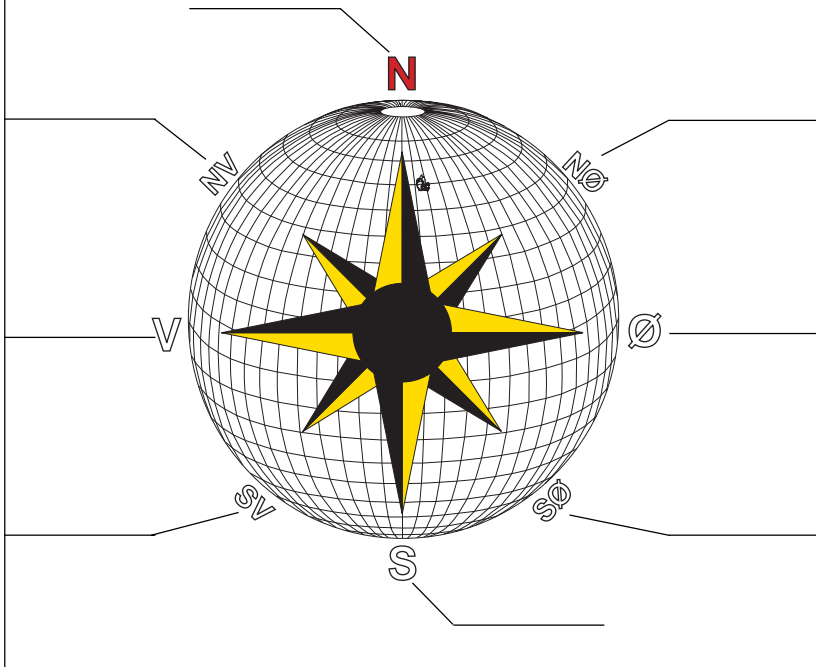
Nej

Opgave 2.

Se svaret på side 8.

Se på tegningen herunder og skriv de rigtige klokkeslet på linierne ud for verdenshjørnerne.

Landsbykirker

Som regel er de fleste gamle landsbykirker bygget i retning ØST - VEST.

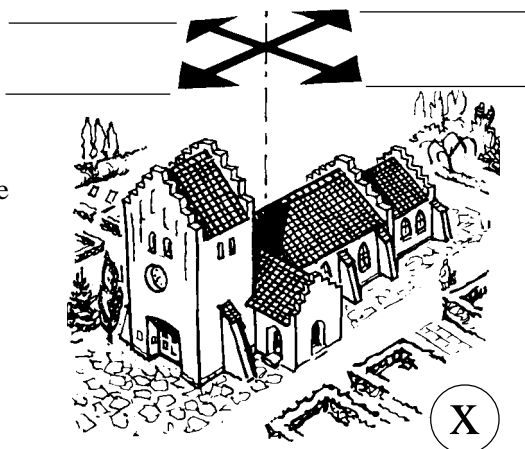
Tårnet er bygget således at det vender mod VEST.

Opgave 3.

Se svaret på side 10.

Se på tegningen.

Du står ved X i tegningens nederste hjørne og ser mod kirken.

Skriv de rigtige retninger ud for pilene.

Fritstående træer

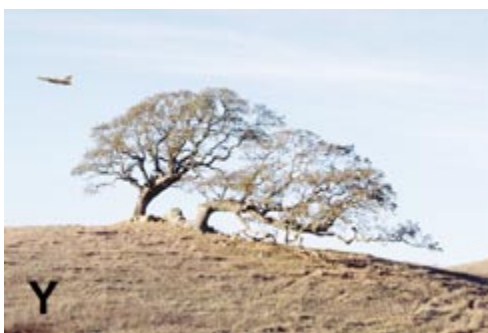
Her i landet er vestenvinden den fremherskende, og derfor vil fritstående træer oftest hælde mod ØST.

Jo længere vestpå i landet man befinder sig, jo mere udpræget vil det være.

Opgave 4.

Se svaret på side 10.

Se på billedet.

Du står ved Y i tegningens venstre hjørne.

Angiv retningen til flyet.

Svar: _____

Svar til opgave 3.

Svar til opgave 4.

NORD

Træers kroner

På grund af solen vil træers kroner som regel være mest udviklede mod syd.

Opgave 5.

Se svaret på side 12.

Se på billedet.

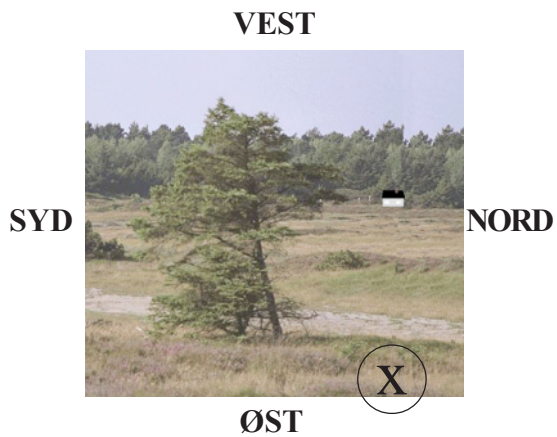

Angiv retningen til huset.
Du står ved **X**.

Svar : _____

Svar til opgave 5.

VEST

Mos

Mos på træer og sten vokser bedst i skygge, og vil derfor næsten altid være mere mos på den side, der vender mod NORD.

I vore bøgeskove, hvor dette forhold er særlig udtalt, vil du kunne se, at sydsiden af træstammer er blank og lyse, mens nordsiden er mørk og mosklædt.

Opgave 6.

Se svaret på side 14.

Se på billedet.

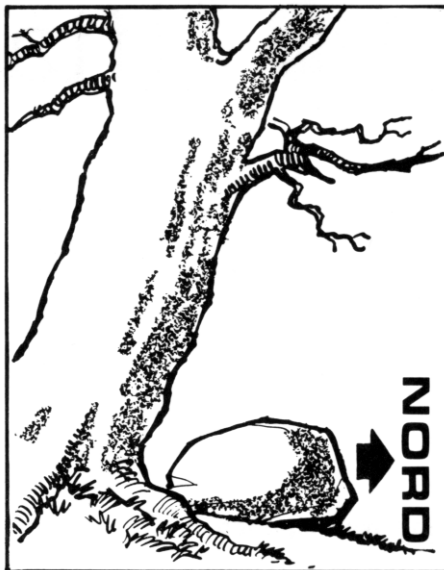

I hvilken retning peger pilen ?

Svar:

Svar til opgave 6.

NORD

Myretuer

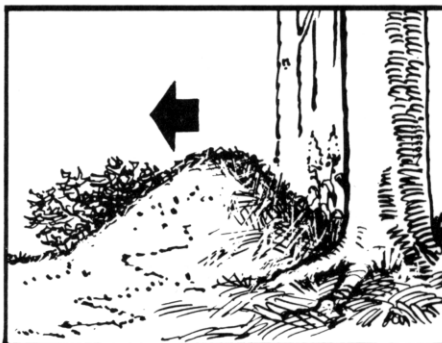
For at myrernes æg kan udklækkes, skal de have sol.

Derfor vil du næsten altid se, at myretuer er placeret SYD for træstammer og stubbe.

Opgave 7:

Se svaret på side 16.

Se på billedet.

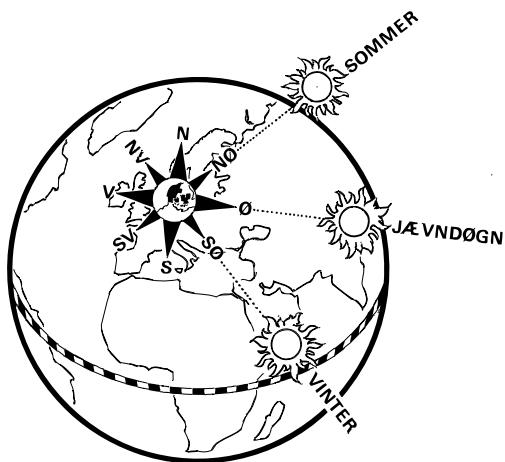
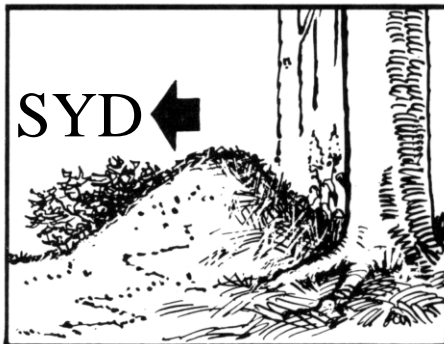

I hvilken retning peger pilen ?

Svar: _____

Svar til opgave 7.

SYD

Solopgang

Morgenrøde

Lige før solopgang vil himlen oftest få et rødt skær.

Afhængig af årstiden vil solen stå op i forskellige retninger som beskrevet herunder. (*Se også tegningen på modsatte side*).

- Om **sommeren** vil solen stå op i **NORDØST**.
- Omkring **jævndøgn**, det vil sige månederne **MARTS, APRIL, SEPTEMBER** og **OKTOBER** vil solen stå op i **ØST**.
- Om **vinteren** vil solen stå op i **SYDØST**.

Opgave 8.

Se svaret på side 18.

I hvilket verdenshjørne ses morgenrøden i ?

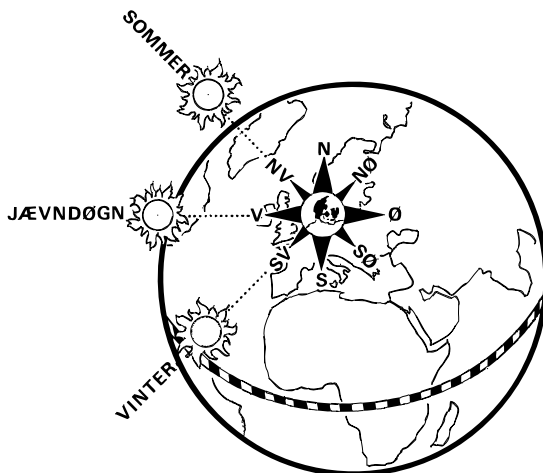
1. December måned : _____

2. Juli måned : _____

3. April måned : _____

Svar til opgave 8.

- 1. SYDØST**
- 2. NORDØST**
- 3. ØST**

Solnedgang

Aftenrøde

Ved solnedgang vil himlen ligesom ved solopgang oftest få et rødt skær.

Afhængig af årstiden vil solen gå ned, ligesom ved sol opgang, i forskellige retninger som beskrevet herunder. (Se også tegningen på modsatte side).

- Om **sommeren** vil solen gå ned i NORDVEST.
- Omkring **jævndøgn**, det vil sige månederne MARTS, APRIL, SEPTEMBER og OKTOBER vil solen gå ned i VEST.
- Om **vinteren** vil solen gå ned i SYDVEST.

Opgave 9.

Se svaret på side 20.

I hvilket verdenshjørne ses aftenrøden i ?

1. Februar måned : _____
2. Juli måned : _____
3. September måned : _____

Svar til opgave 9.

- 1. SYDVEST**
- 2. NORDVEST**
- 3. VEST**

NB ! Pas på at du ikke forveksler morgen- og aftenrøden med lyset fra større byer.

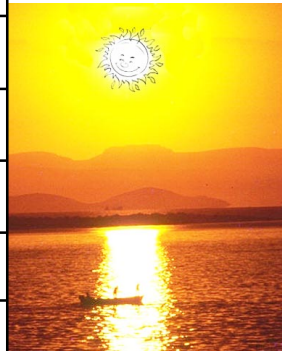
Repetition

Du kan nu bestemme verdenshjørnerne ud fra 8 metoder, som kan anvendes om dagen.

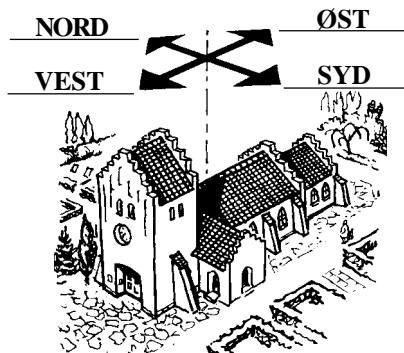
Her er en lille repetition af de 8 metoder.

1.

Når klokken er :	Står solen i :
0300	NORDØST (NE)
0600	ØST (E)
0900	SYDØST (SE)
1200	SYD (S)
1500	SYDVEST (SV)
1800	VEST (V)
2100	NORDVEST (NV)
2400	NORD (N)

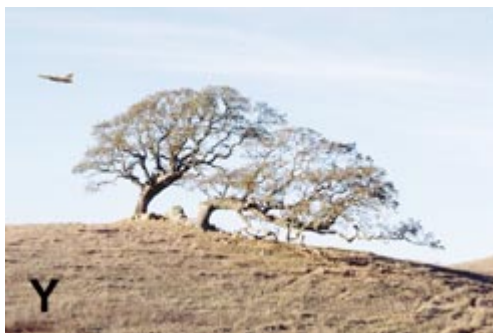

2. Landsbykirker ligger i retning ØST - VEST med tårnet VEST.

Repetition

3. Fritstående træer hælder mod ØST.

4. Træers kroner er mest udviklede mod syd.

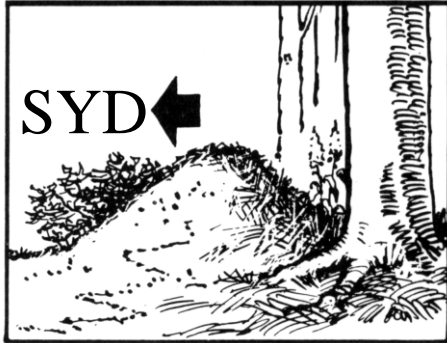

5. Mos vokser på skyggesiden, altså mod NORD.

Repetition

6. Myretuer bygges mod SYD.

7. Morgenrøde ses om:
- Om *sommeren* vil solen stå op i NORD-ØST.
 - Omkring *jævn*døgn, det vil sige månederne MARTS, APRIL, SEPTEMBER og OKTOBER vil solen stå op i ØST.
 - Om *vinteren* vil solen stå op i SYDØST.
8. Aftenrøde ses om:
- Om *sommeren* vil solen gå ned i NORDVEST.
 - Omkring *jævn*døgn, det vil sige månederne MARTS, APRIL, SEPTEMBER og OKTOBER vil solen gå ned i VEST.
 - Om *vinteren* vil solen gå ned i SYD-VEST.

